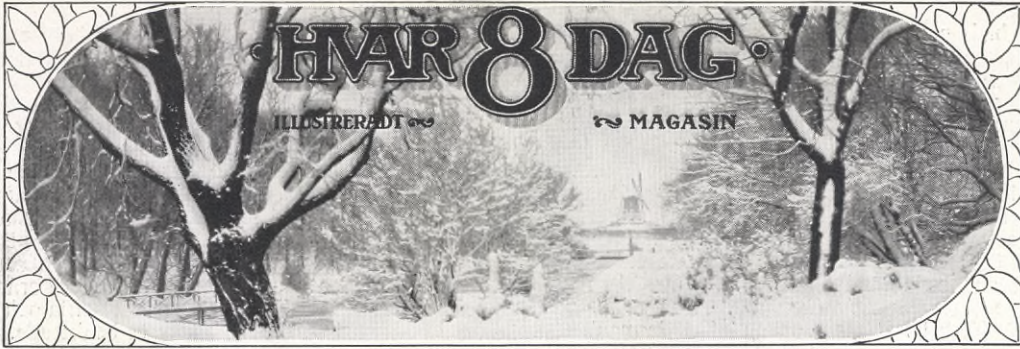

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

VINTERBILD FRÅN MALMÖ KUNGSPARK. — FOTO. ATELIER JONN, MALMÖ.

14:DE ÅRG.

DEN 5 JANUARI 1913.

N:O 14.

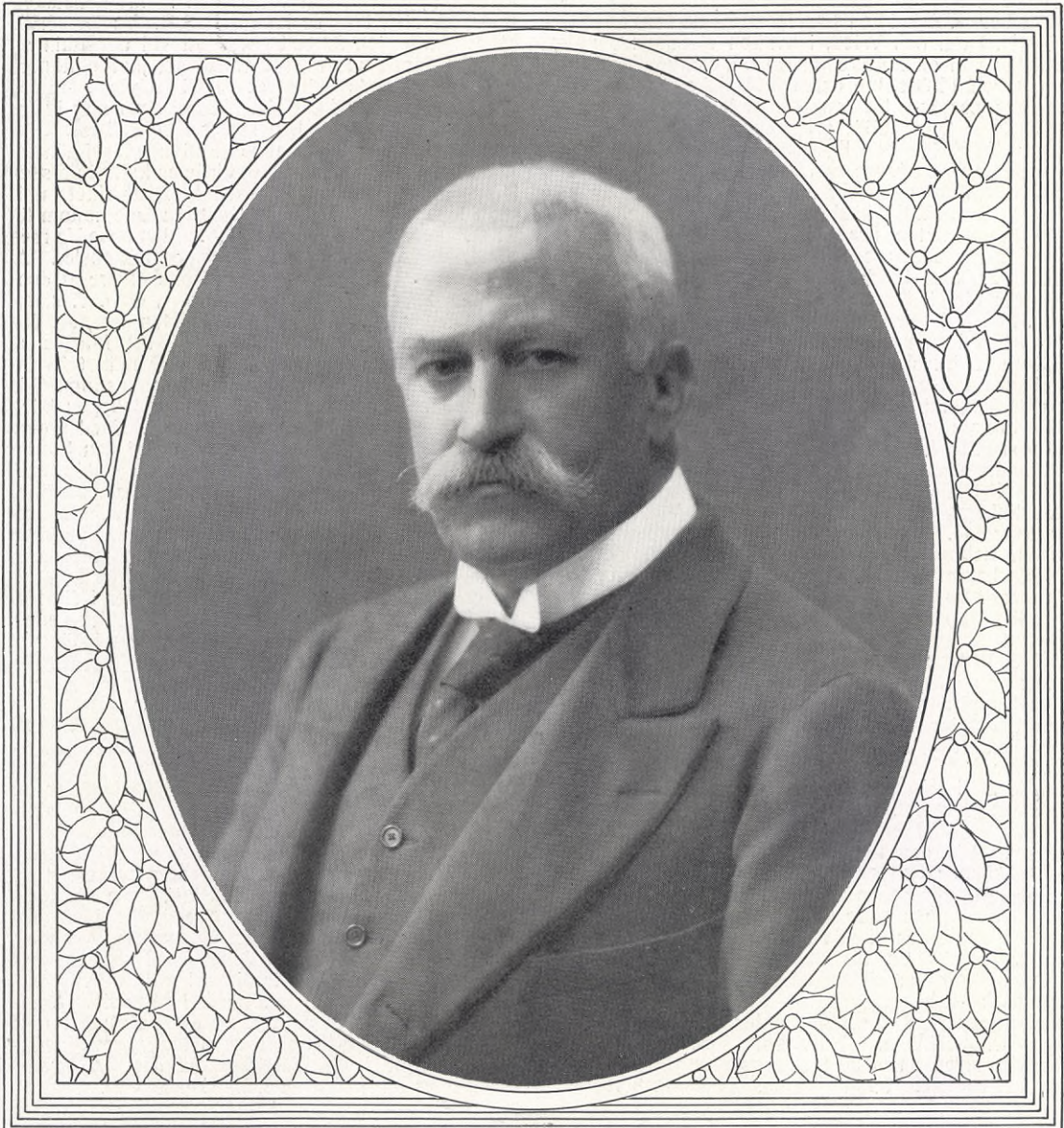

Foto. Jeger, Stockholm

Kliche. Bengt Sjöström

J. Olof Sackelmeister

Med biskop Billings afgång ur Första kammaren har frågan om hans efterträdare som ledare af kammarens högerparti blifvit aktuell. Bland de namn, som därvid nämnts, har äfven varit universitetskanslerns, greve Fr. Wachtmeisters. Gifvetvis kommer denna fråga att afgöras efter hvarjehanda politiskt-taktiska synpunkter, på hvilka det här, då H. 8. D. principiellt ställer sig utanför de politiska dagsstriderna, icke är anledning att ingå. Men säkert är, att därest valet af ledare skulle falla på honom, det icke lätt kunde träffa någon mera representativ, af allmänt anseende med obestridd rätt utmärkt man.

Greve *Axel Fredrik Claësson Wachtmeister* är född på Tistad i Bärbo socken af Södermanlands län den 10 febr. 1855, son till öfverstelöjtnanten greve Claës Adam Wachtmeister och hans maka grevinnan Amalia Regina Wrangel af Sauss. Efter att 1873 ha aflagt mogenhetsexamen vid Nyköpings högre allmänna läroverk inskrefs han samma år som student i Uppsala, där han 1875 aflade juridisk-filosofisk examen och tre år senare kansliexamen. Greve Wachtmeister inträdde nu på den diplomatiska banan, å hvilken han tjänstgjorde som attaché i Paris, Rom och Wien, i hvilken sistnämnda hufvudstad han en kortare tid var t. f. *chargé d'affaires*, innan han 1883 sökte och erhöll afsked för att under ett par års tid ägna sig åt hof-tjänst. Redan 1881 hade han åtföljt prins Carl på dennes resa i södra Frankrike och Ryssland; nu blef han tjänstgörande kammarherre hos dåvarande kronprins Gustaf och fick åtfölja vår nuvarande drottning under hennes resa till England och Holland på hösten 1884. Vid hemkomsten firade han emellertid bröllop på Stockholms slott med hoffröken, friherrinnan Louise Ulrika Sofia af Ugglas och lämnade följande år hof-tjänsten för att ägna sig åt skötseln af Tistads gods, som han ärft efter sin fader och hvartill snart äfven lades Näs i samma provins.

Som landthushållare förvärfvade sig greve Wachtmeister snart ett anseåd namn och då han dessutom visade lifligt intresse för allmänna angelägenheter, tillföll honom snart medborgares förtroendeuppdrag af olika slag. Redan 1888 utsågs han inom Jönäkers härad till landstingsman och samma år valdes han till ledamot af Södermanlands läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott, i hvilket han dock blott tvänne år kvarstod. Men inom landstinget fortfor han att arbeta och mottog af detsamma redan 1894 inval i Första kammaren, till hvars protektionistiska majoritetsparti han slöt sig utan att i öfrigt biträda dettas ytterligt gående konservativa tendenser. För partiet med dess brist på yngre, arbetsdugliga krafter var greve Wachtmeister ett synnerligen värdefullt tillskott och redan vid sin första riksdag insattes han som suppleant i statsutskottet, i hvilken egenskap han tjänstgjorde äfven vid de följande riksdagarna, tills han 1898 utnämndes till generaldirektör och chef för domänstyrelsen och följaktligen icke blef i tillfälle att i samma utsträckning som förut ägna sig åt riksdagsarbetet.

Hans roll blef mera framträdande först vid unionskrisen. Vid den första urtima riksdagen 1905 invaldes han nämligen i det särskilda utskott, som då tillsattes för behandling af med unionens upplösning sammanhängande spörsmål och då den 2 Augusti nämnda är den Lundeberg-Widén-Staaffska samlingsministären bildades för genomförande af detta utskotts af riksdagen godkända program för krisens afveckling, lyckades det att förmå greve Wachtmeister att öfvertaga den betydelsefulla posten som utrikesminister i densamma. I denna egenskap var han sedan en af de fyra svenska underhandlare, som i Karlstad bragte unionsupplösningsärendet

till lycklig afslutning. Vid samlingsministärens frånträdande den 7 Nov. 1905 lämnade emellertid äfven greve Wachtmeister sin post, men återgick icke till sin generaldirektörsbefattning, utan ägnade sig uteslutande åt sin omfattande privathushållning jämte förtroende- och hedersuppdrag.

I riksdagsförhandlingarne tog han sålunda nu en framstående del. 1906 var han som ledamot af föregående årets statsråd icke valbar till statsutskottet, utan fick nöja sig med plats i tillfälligt utskott, men 1907 invaldes han i statsutskottet och har sedan dess städe däri haft säte. I debatterna har han gärna och ofta deltagit med lidelsefria och sakliga inlägg hvilka rönt det största beaktande. Till hans prestige har härvid icke minst bidragit den ställning han intagit som vår högre andliga odlings särskilde officielle målsman.

Redan 1902 hade greve Wachtmeister sålunda kallats till preses och hedersledamot i k. akademien för de fria konsterna. Det intresse för konsten han städe ådagalagt och som tagit sig vackra uttryck i det sätt, hvarpå han värdat och tillökt konstskatterna på Tistad — se härom H. 8 D. V:20 — hade gifvit akademien fullgod grund att vid tillsättningen af sin ledande hedersplats vända sig just till honom och det följande årtiondet har bäst visat, att den därvid icke missräknat sig. Naturligtvis står i nära samband härmed, att han sedan 1906 kallats att intaga platsen som ordförande i Nationalmusei nämnd.

En ännu större utmärkelse för hans kulturintressen kom honom emellertid till del 1907, då rikets universitet med Karolinska institutet kallade honom till E. G. Boströms efterträdare i den högt ansedda men oaflynde ställningen som universitetskansler. Af ålder har varit vanligt, att till innehafvare af densamma korats "en af rikets herrar", ett f. d. statsråd, hälst en f. d. excellens. Följden blef, att den viktiga posten i allmänhet kom att intagas af män öfver pensionsåldern, utmärkta män tvifvelsutan, men som icke alltid haft lätt att genomskåda de akademiska intrigerna eller att med öppen blick fatta förändrade tidsförhållandens kraf. Med greve Wachtmeister kom en frisk fläkt in i den högsta universitetsförvaltningen. Till stor del hade man nog honom att tacka för, att den betydelsefulla löne-regleringen af 1908 obesuren passerade statsutskottets skärseld, och med sistlidet års riksdag har man haft glädjen bevittna, att tanken på personliga professurer åt förtjänta unga vetenskapsmän kommit till genombrott. Att greve Wachtmeister i sin förvaltning varit ytterst angelägen att häfda den vetenskapliga forskningens rätt till frihet utan bihänsyn, behöfver icke sägas; i detta hänseende har han endast haft att fullfölja rotfasta traditioner hos det svenska kanslärämbetet.

I detta sammanhang må nämnas, att greve Wachtmeister kallats till hedersledamot af K. Vetenskaps-societeten i Uppsala och K. Fysiografiska sällskapet i Lund samt af k. m:t förordnats till inspektor för Nobelinstitutet. — För öfrigt ha greve Wachtmeisters förtjänster om landtbruket, särskildt skogshushållningen, föranlett hans kallande först till ledamot, sedan till hedersledamot af landbruksakademien, hvars skogs- och landbruksafdelning han tillhör.

Till slut må nämnas, att han äfven inom det egentliga affärlifvet intager en bemärkt ställning. Allt sedan 1896 har han sålunda varit först ledamot af, sedan ordförande i Nordiska kreditbankens styrelse; vidare är han ordförande i Hasselfors bruks aktiebolags styrelse o. s. v. Få torde sålunda kunna mäta sig med honom vare sig i intressenas mångsidighet eller i förträffligheten af det sätt, hvarpå han skiljer sig från sina mångahanda värf.

C. L. VON KRÆMER.
Född 1828. — Död 23 Dec.

Efter ett äldre porträtt. En på sin tid högt uppburen författarinna.

Fröken *Charlotte (Lotten) Lovisa von Kræmer* afled den 23 dec. i sitt hem i Stockholm, 84 år gammal. Lotten von Kræmer, en af 1870—80-talets mest uppburna svenska författarinnor, var dotter till landshöfdingen i Uppsala län friherre R. F. von Kræmer och hans maka; f. Söderberg. Redan tidigt visade hon prof på en lofvande författaretalang, men framträdde först vid 35 års ålder inför offentligheten med en samling noveller, "Fantasi-klängväxter kring verklighetens stam". Sedan följde det af kritiken välvilligt mottagna arbetet: "Tankar i religiösa ämnen" samt en del omtyckta diktsamlingar, reseskildringar, några dramer m. m. Ar 1877 tillerkändes hon af Svenska akademien andra priset för "Valda dikter". Samma år grundade hon tidskriften "Vår tid", hvilken utkom under tre år. Hon var lifligt intresserad af alla kvinnofrågor och instiftade 1872 det första stipendiet för kvinnliga studerande i Upsala.

Med Lotten von Kræmer utslocknade den äldre grenen af den westfaliska, här år 1691 adlade ätten von Kræmer.

C. F. LILJEWALCH J:R, († 1909)
hvars i lifstiden uttalade önskan att skänka Stockholms stad medel till ett konstatställningspalats i dagarne förverkligats

I hufvudstaden befintliga konstatställningssalar hafva redan länge visat sig otillräckliga i utrymmeshänseende. Också har det för konstintresserade kretsar stätt som ett önskemål att få till stånd en stort tilltagen, permanent utställningslokal. Frågan, som vid ett par tillfällen dryftats inom konstnärsförbundet, har emellertid i brist på nödiga penningmedel tills vidare fått hvila. Nu synes det dock, som skulle de länge närda önskningsarne inom den närmaste tiden komma att förverkligas. Utredningsmännen i sterbhuset efter den redan förut store donatorn grosshandlanden *C. F. Liljewalch j:r*, hafva nämligen, i enlighet med den aflidnes i lifstiden uttalade vilja, ställt en summa af 500,000 kr. till förfogande för en byggnad, hufvudsakligen afsedd för konstatställningar men äfven i den mån det låter sig göra, för utställningar af konstindustri, tillfälliga kommunala utställningar m. m. En förutsättning för gifvan är visserligen att Stockholms stad utan ersättning upplåter byggnadsplats, hvartill föreslås en tomt på Djurgården, men det torde knappast råda tvifvel om donationens antagande.

VARNHEMS KLOSTERKYRKA, den enda i Sverige kvarvarande efter Cisterciensorden inför restaurering. — (Foto. Ewald, Herrljunga).

Varnhems klosterkyrka, vårt lands förnämsta medeltidsminne, skall nu restaureras, och till kontrollant härför har öfverintendentämbetet utsett professor S. Curman.

I ett hänseende har Varnhems härliga klosterkyrka ett bestämt företräde framför Uppsala, Skara, Lunds och andra våra restaurerade dömar, nämligen däri att nästan allt hvad man ser i Varnhem är det ursprungliga, just hvad munkarna byggt.

Klosterkyrkan uppfördes omkring år 1150.

Efter fotografen.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm.—Gbg.

NÄR GARROS STARTADE FRÅN TUNIS TILL SICILIEN, D. 18 DECEMBER. Härvid porträtt af den berömda flygaren.

Legagneux höjdrekordet stridigt och nådde vid sitt senaste försök en höjd af nära 6,000 meter.

Europeiskt rekord för flygning öfver vatten sattes den 18 dec. af aviatören Garros, som då i sitt aeroplan tillryggalade den 200 km. långa sträckan mellan Tunis och Marsala på Sicilien. Garros är känd för sina utomordentligt djärva och skickligt utförda flygningar. I flygtäflingen Paris—Rom förra året eröfrade han andra priset. Under den senare tiden har han sökt göra

Till bild å sid. 216.

Den indiske vicekonungen lord Charles Hardinge, som den 23 dec. höll sitt intåg i Delhi, Indiens nya huvudstad, var därvid utsatt för ett attentat af ytterst allvarlig natur. Då fästtåget passerade Silfvergatan, slungades från ett af de med åskådare besatta hustaken en bomb, som träffade howdan (sadeln) på vicekonungens elefant. Vid explosionen af den med spik och järnskrufvar fyllda bomben erhöil vicekonungen ett djupt, fyra tum långt sår, som blottade skulderbladet, samt några mindre bles-syrer i höften och nacken. En bakom vicekonungen stående hinduisk tjänare ljöt en ögonblicklig död och 13 i närheten varande personer sårades, däraf några synnerligen svårt. Attentatorn, med all säkerhet en hindu, lyckades under den allmänna villervallan fly. Ett pris på 10,000 rupier har utfästs för hans gripande. Vicekonungen, som vid attentatstillfället ådagalade den största kallblodighet, uppgifves vara på bättringsvägen.

Lord Hardinge, som nu är i sitt femtiofemte år gjorde vid 22 års ålder sitt inträde på den diplomatiska banan. Efter att under en lång följd af år i egenskap af attaché eller som ambassadör hafva varit verksam vid engelska beskickningar i utlandet, trädde han 1906 som understatssekreterare i spetsen för Englands utrikesdepartement. Ar 1910 utnämndes han till vicekonung i Indien.

Som våra läsare erinra sig lämnade vi i våra januarihäften 1912 ett stort antal intressanta bilder från Delhi med anledning af den därstädes under utvecklande af en sagolik prakt hållna kejsarliga durbaren. Det var vid detta tillfälle som kejsaren-konungen lät delgifva sina indiska undersåtar det nu verkställda beslutet att flytta den indiska regeringens säte från Calcutta till den gamla kejsarstaden Delhi, ett beslut som möjligen spelat in vid detta attentat.

Efter fotografen.

Kliché: Bengt Silfverparre.

LORD HARDINGE, INDIENS VICEKONUNG, JÄMTE GEMÅL OCH BARN. Lady H. visade prof på stor kallblodighet vid det mot hennes gemål riktade attentatet. Se ill. å sid. 216.

Efter fotograf.

EXPLOSIONEN I KOLGRUFVAN "MINISTER ACHENBACH", DÄRVID 46 ARBETARE DÖDADES OCH FLERA SÅRADES. Vår bild är tagen vid grufvan omedelbart efter katastrofen.

Kliché: Kem. A. B. Densit Svjersparre, Lilla Öbg.

I kolgrufvan "Minister Achenbach" i Brambauer-Mengede, Westfalen, inträffade den 18 dec. genom antändning af grufgaser en

våldsam explosion. I det schakt, där olyckan hände, instörtade väggarna och eld utbröt. Ett stort antal arbetare krossades

under klipplocken eller omkommo i lågorna, medan andra undsluppo med mer eller mindre svåra skador. Ett energiskt räddningsarbete igångsattes, och döda och sårade fördes så skyndsamt som omständigheterna tillät upp ur djupet.

Fruktansvärda scener utspelades vid grufvöppningen, där anförvanterna till de i grufvan arbetande samlats. Många af de sårade afledo efter framkomsten till sjukhusen af sina skador. Inalles kräde grufvolyckan 52 offer i döda. På sjukhusen kvarligga nio svårt skadade arbetare.

De förolyckades begravning försiggick under stora högtidligheter och under tillslutning af en ofantlig människomassa.

Efter fotograf.

BEGRAFNINGEN AF VID GRUFOLYCKAN OMKOMNA ARBETARE, försiggick under en utomordentlig anslutning från hela fabriksamhället.

Kliché: Densit Svjersparre.

EFTER MIDDAGEN.

MAGISKA KONSTER UTAN APPARATER FÖR H. B. D. AF HASSE Z.

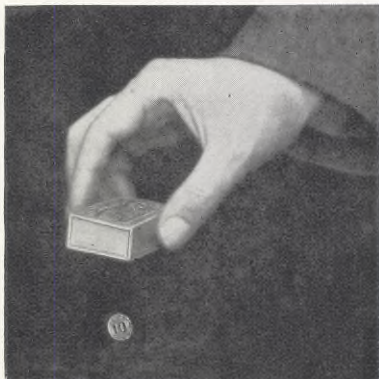
(EFTERTRYCK FÖRBJUDES).

II.

Ett skämt.

Fyra små papperslappar placeras på venstra handens öfversida. Ni utfäster er att kunna i ett tag blåsa på de fyra lapparna så att två komma bort och två stanna kvar.

Låt publiken göra några misslyckade försök, tag sedan helt lugnt och sätt två fingrar på de

Den försvunna tioöringen.

Töm en tändsticksask och vänd själfva lådan uppochned. Snurra en tioöring med stark fart på ett bord och slå asken hårdt mot myntet. När ni lyfter upp asken är tioöringen borta. Ganska öfverraskande. Myntet har åkt in genom lådans botten. Tioöringen bör snurra med god fart.

En kortkonst.

Tag 4 kort, hvilka som hälst, låt någon af publiken tänka på ett. Lägg korten med rätsidan ned i venster hand. Tag 4 nya kort och låt en ny medlem af församlingen tänka på ett af dessa, som sedan läggs ofvanpå de första fyra. Fortsätt på samma sätt med en tredje och en fjärde åskådare. Lägg sedan ut korten i 4 högar och låt hvar och en uppge i hvilken hög hans eller hennes kort ligger, hvarpå ni genast kan ta fram det kort hvar och en tänkt på. Saken är enklare än den ser ut: den förstes kort ligger först i den hög han angifver, den andres är numro två o. s. v.

Denna konst bör icke upprepas.

Den afbrutna tändstickan.

Låt publiken med ett blyertsstreck märka en tändsticka, placera tändstickan i midten af en näsduk och vik sedan ihop näsduken. Låt åskådarna känna att stickan är kvar i duken och låt någon bryta af stickan i två eller flera bitar. Veckla upp näsduken — och den märkta tändstickan ligger kvar fullkomligt hel.

Denna konst får ni här alldeles gratis — i andra trolleriaffärer där man i år för första gången säljer den, tar man 1,50.

Den näsduk ni använder har en fällad bård. De flesta eleganta näsdukar ha sådan bård, och andra är det ju icke tal om. I bården har ni stuckit in en tändsticka — hvilket går lätt genom något af hörnen, Det är den stickan som brytes af.

lappar ni vill skall stanna kvar och blås på de andra.

Var det någon som blef arg?

Korken.

Har ni försökt att släppa en vanlig ölkork så att den ställer sig rätt upp. Ni misslyckas gifvet om ni inte håller korken vågrätt 4 à 5 centimeter från bordet.

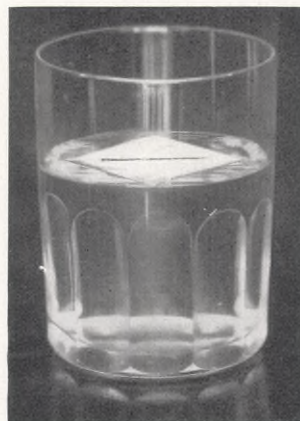
Trådändan.

På en rock hänger en trådända. Den ordentlige i sällskapet är genast framme för att ta bort tråden. Men tråden förlänges — han drar och drar, den tar aldrig slut.

I bröstfickan ligger en trådrulle från hvilken tråden sticker ut genom tyget. Bör ligga i en naturlig ända.

Synålen som icke kan sjunka.

Fyll ett dricksglas med vatten och placera ett cigarett-papper på vattenytan. Lägg sedan en synål försiktigt på papperet. Papperet sjunker till botten men synålen flyter på vattnet. Nåja, det gör ju också stora järnfartyg — och det utan att man lägger cigarett-papper under dem.

KRIGET. X.

FÖR H. 8. D AF MILITÄR FACKMAN.

Efter fotografier.
KRÖNPRINS KONSTANTIN AF GREK-
LAND VID MONASTIR.

Alltsedan Grekland, med eller utan de öfriga Balkanstaternas tysta medgifvande, ensam åtog sig att bära krigets börda, har det förföljts af otur. Underrättelserna från krigsskådeplatserna förmåla visserligen icke direkt om större nederlag, men man kan läsa mellan raderna i telegrammen om svåra motgångar på alla håll.

I Epirus hade en del grekiska trupper landsatts vid Hagioi Saranta (Santi Quaranta), nordost om Korfus nordspets, för att från detta håll understödja hufvudstyrkans anfall mot Janina. Den turkiska besättningen upptäckte i tid företaget och dref under striden den 12 och 13 dec. den grekiska truppen med sådan kraft tillbaka att den med stora förluster hals öfver hufvud åter måste uppsöka sina fartyg. Samtidigt misslyckades hufvudanfallet från söder, och det antydes, att grekerna åter måst närma sig gränsområdet.

För första gången under kriget ha de fientliga flottorna, d. v. s. de flottor hvarom man kan tala, den grekiska och den turkiska, kommit i kontakt med hvarandra. Under krigets första skede har den grekiska varit obestridd härskare i Ägeiska hafvet, och den turkiska

stadigt hållit sig innanför befästningarna vid Dardanellerna. Den 16 dec. visade sig emellertid turkarna därutaniör och grekerna mötte dem genast med pansarkryssaren Georgios Averoff, som bekant skänkt af mångmillionären och patrioten med samma namn, samt pansarfartygen Hydra, Spetsai, Psara och 9 torpedjagare. Huru striden verkligen afslutit är ej fullständigt känt, men säkert är att den grekiska flottan efter 1½ timmes strid drog sig

GREKISKA TRUPPER VID
JANINA.

tillbaka. Särskildt synes nämnda pansarkryssare hafva blifvit illa åtgången och sökt hamn.

Äfven på ön Chios, som grekerna sedan länge sökt bemäktiga sig, hafva de hittills förgäives sträfvat att få bukt med försvararne.

I Konstantinopel har under sådana omständigheter själförtroendet vuxit högst betydligt, och det kan därför sättas i fråga, om Grekland genom sitt separatkrig i någon mån gynnat de förbundnas sak. Om det besannar sig att de turkiska fredsunderhandlingarna efter de grekiska motgångarne erbållit förändrade instruktioner, har man anledning misstänka motsatsen.

G. R.

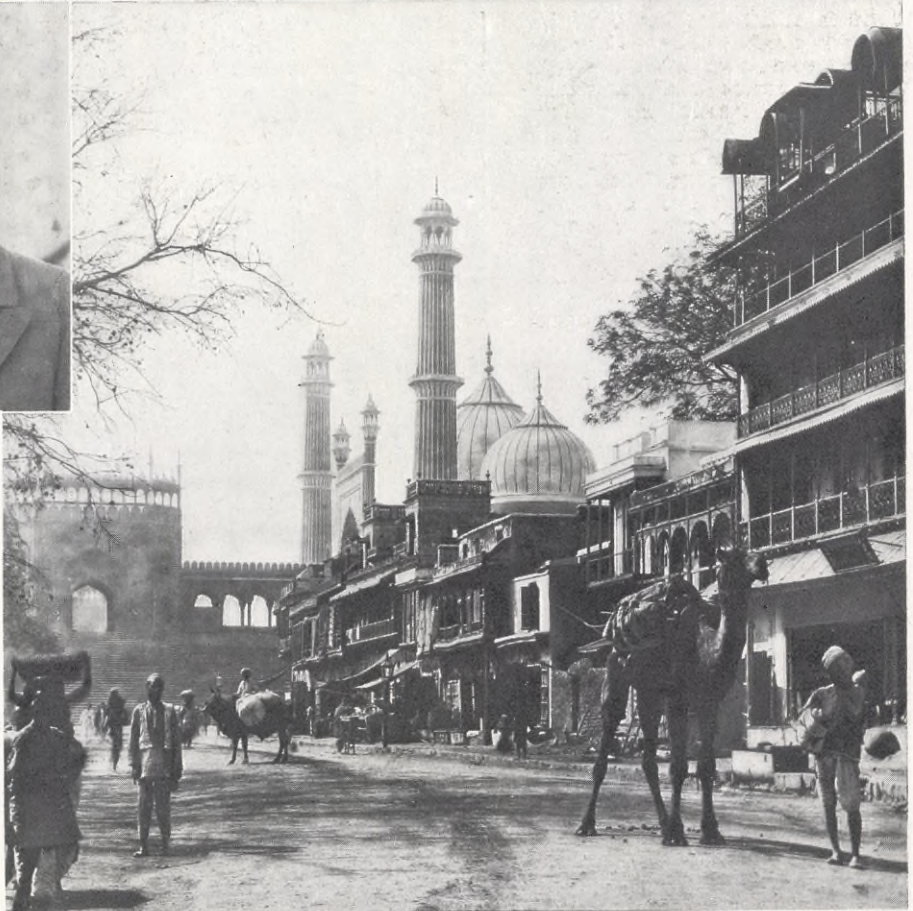

Efter fotografi.
SERBISK HEDERSBETYGELSE FÖR EN FALLEN TURK.

LORD CHARLES HARDINGE, VICE KONUNG I INDIEN, som den 23 december var utsatt för ett farligt bombattentat vid intåget i den nya hufvudstaden, Delhi. — Dådet ägde rum å Silfvergatan å den plats vår mellersta bild utvisar; öfverst synes vicekonungens nya palats och nederst de nya guvernementspalatsen i Delhi, den gamla indiska staden som på kunglig order rest sig ur marken såsom hufvudstad.

Text å sid. 212.

Efter originalfotografier.

Atelier Jons, Malmö.

PRINS CARL.
Afgående.

Kläd: Bengt Sjöforsparre.

Efter nytaget porträtt, med ensamrätt för H. S. D.

K. m:t har på därom gjord ansökan entledigt hertigen af Västergötland från att vara inspektör för kavalleriet.

Prins Carl, som, efter att tidigare hafva förvärfvat en grundlig såväl teoretisk som praktisk utbildning i kavalleritjänstens olika delar, våren 1898 utnämndes till kavalleriinspektör, har under de gångna femton åren i denna sin egenskap inlagt betydande förtjänster om det svenska kavalleriet. Under prinsens insiktsfulla, af ett levande intresse och aldrig svikande plikt känsla besjälade ledning har vårt kavalleri utvecklats därefter, att det med fullt fog kan sägas stå på höjden af tidsenlig krigsduglighet. Denna åsikt, som stöder sig på resultat, vunna under de senaste årens fälttjänstövningar, har vid upp-

Foto. Ericson, Skövde.

GENERALMAJOR G. A. NYBLÆUS.
Nyförordnad.

Kläd: Bengt Sjöforsparre.

repade tillfällen bekräftats af äfven utländska fackmannauttalanden.

Prins Carl, för sina underlydande ett föredöme i arbetsduglighet och pliktuppfyllelse, har under utförfvandet af sitt ämbete vunnit odelad aktning och tillgifvenhet.

Då H. K. H. nu lämnar sin ansvarsfulla befattning, kan han med glädje och stolthet se tillbaka på ett lyckligt utfördt, betydelsefullt arbete i fosterlandets tjänst.

*

Som H. 8. D. i föregående nummer omnämde, har k. m:t förordnat nyutnämnde generalmajoren, öfversten och sekundchefen för Lifregementets husarer, *G. A. Nyblæus*, att jämte egen tjänst bestrida befattningen som inspektör för kavalleriet.

PIPIONA CANARIA.

EN PARISSTUDIE FÖR H. 8. D. AF ULLA LINDER.

DET var ett rätt stort hus, smalt men i stället 4 våningar högt, utom bottenvåningen där portvaktarfamiljen bodde: mamma Manon, pappa Paul, den 17-åriga Guillaume, som bors-tade pensionärernas skodon, och den 14-åriga Léonie, som bar omkring deras bref till de respektive rummen.

Det var också en liten gård till, mycket liten, cementerad i midten och med smala, platta rabatter af krasse, myosotis och flox som en färgrik ram omkring. Man bestod sig dock med berså på ena halfvan af den cementerade kvadraten: ett par trädgårdssoffor, ett bord, 4 stolar. Alltsammans omgivet af flyttbara murgrönsspalier

Skandinaverna skrattade åt det där lilla trädgårds-

surrogatet. Dem kunde det inte ge någon illusion.

Men kineserna, de små kinesiska officerarna, som lågo i Paris för att studera modernt artilleri, senterade murgrönsspaliererna och den lilla papperslyktan, som madame hvarje kväll hängde upp på ett snöre, spändt i vinkeln mellan huset åt gatan och det lilla gårdshuset.

De brukade sitta nere i den där bersån hvarenda afton efter middagen, röka cigaretter, spela bridge och prata på sitt obegripliga språk med låga röster som stötte fram orden snabbt och afuggat, och svärma i det matta ljuset från den röda papperslyktan.

Gårdshuset hade bara en våning. Det verkade nästan trädgårdspaviljong med sina runda fönster,

afdelade i små lustiga rutor och sina dubbeldörrar med en fyrkantig ljusblå glasruta, stående på en spets, högt uppe på hvaradera dörren.

Härinne bodde "familjen": "madame", "monsieur", mademoiselle Claire och så Babin, den gula settern. Det stora huset var endast afsedt för pensionärerna och betjäningen.

"Madame" och "monsieur" hade båda hunnit till den ålder, då i de flesta fall romantiken spelat ut sin roll i en människas lif. Naturligtvis hade de som alla andra dödliga någon gång haft sin pers med den, antar jag, fastän den nu lämnade dem i ro, så att endast praktiska och ekonomiska intressen kunde göra sig gällande. Bådas väsen präglades också af det lugn och den beskäftighet, som dessa intressen, då de följas af framgång, ge åt en människa.

En gång för 20 år sedan hade de gjort hvarandras bekantskap nere vid en liten kustbadort i södra Frankrike. Efter att då dagligen i två veckors tid ha gjort strandpromenader tillsammans i solsken och smådugg, i storm och vindstilla, hade "madame" fått klart för sig, att ett manligt stöd vore ovärderligt för en kvinna i hennes ställning, d. v. s. för en innehafvarinna af ett familjepensionat i Paris. I synnerhet om detta stöd medförde några tusen francs om året, därtill regelbundna lefnadsvanor, kunnighet i bokföring samt intresse och sinne för praktiska bestyr. Och "monsieur", som varit uppbojdsman i en provinsstad, men nyss inträd i pensionsåldern, hade samtidigt kommit underfund med att lifvet skulle bli outhärdligt för honom utan en smula verksamhet, änkeman som han nu var till på köpet. Att en gång få bosätta sig i Paris hade alltid hägrat för honom som en ljus och ljuflig framtidsdröm och "madame" föreföll honom som en ovanligt angenäm, distinguerad och respektabel medvandreska på lefnadsvägen.

Så bleivo "monsieur" och "madame" helt hastigt och lustigt ett äkta par, och under deras gemensamma hägen utvidgades familjepensionen allt mer, växte och blomstrade. Huset vid avenue Janin inköptes efter ett par år, och det hela började gå i stor skala.

Mademoiselle Claire var nu 19 år och typen för en liten väluppfostrad fransysk hemma flicka.

Hennes ansikte var smalt och — utan tillhjälp af puder och crème — dunhvitt och mattskärt, hennes mörka hår glänsande och vågigt. (Jag tors där- emot ej svära på att detta var enbart naturens verk.) I en konstrikt lockmassa låg det tätt efter det lilla fina hufvudet och halva pannan täcktes af en gles lugg. Hennes ögon voro mörkblå, stora och drömmande, örönen små, välformade, med långa, matt-röda korallkläppar hängande i de små skärhvita snibbarna ned på halsen.

Hennes ansiktuttryck var barnligt, oskyldigt, undrande, liten smula likgiltigt för världen och alla dessa främmande människor som hon såg dagligen komma och resa.

Men hon kunde också få en min på, så överlägset förståndig och klok, åh, så klok och världsvis! Den kontrasterade lustigt nog mot det lilla barnaktiga anletet och den smärta figuren, så lätt och smidig som om den varit af karkas, vadd och silke i stället för af ben och kött och blod.

I gårdshuset tillbrakte mademoiselle Claire sin mesta tid. Hon städade sofrummen och den lilla salongen — egentligen för att ha något att syssla med på morgnarna — hon tillagade morgonkaffet åt sig och föräldrarna lika som sedan på kvällen det sena aittotéet. Och framför allt skötte hon om fåglarna som i en stor vit bur med förgyllda tin-

nar och hörntorn, hvilket gaf den ett mycket förnämt utseende, kvittrade och hoppade och drillade dagen lång.

Men vid déjeunern och vid middagen fick hon presidera som värdinna vid "ungdomarnes bord" i lilla salen, medan "madame" hade samma åliggande vid andra bordet ute i "boggienvagnen" som något kvickhufvud kallat den ovanligt långa och smala stora matsalen. Det behöfdes ju någon, som skötte om konversationen — uppsanningen sköttes oklanderligt äfven utan tillsyn af "hofmästaren" Eugen och hans kvinnliga stab — som tog upp passande samtalsämnen, lagade att stämningen hölls något så när animerad men inte för hög, försökte att hvar och en fick komma fram med åtminstone någon replik och så få sin lilla korrigerig efteråt, i fall sådan förtjänades.

För öfrigt gick mademoiselle Claire ut och promenerade minst en timme hvarje dag, gjorde då sina uppköp och såg på sitt kära Paris, men naturligtvis endast på de gamla välkända gatorna och boulevarderna. Till Faubourg St Antoine, arbetarstadsdelen, hände det ej att hon förrirade sig, ej ens till det aflägsnare af Montparnasse eller Montmartre. Vetgirig var hon ej, och hennes ärenden eller visiter förde aldrig stegen ditåt. Dessutom följde nästan alltid monsieur eller madame med henne ut, och *de* hade alls ingen lust att ge sig af så långt.

Om fredagarne brukade dock Claire få gå ut ensam. Hon tog då "le tram" och för af till la grand maison de Boucicaut Au Bon Marché.

Där var ju hvarje fredag "occasion", den stående realisationen, och äfven om Claire intet behöfde till sin toilette eller sin person, så skulle hon dock så väl som så många andra parisiskor ansett det som en försummad plikt, om hon ej ginge dit. Något kunde väl alltid finnas, som var värdt att lämna in i närmsta kassa tillika med sitt namn och adressen. Morgonen därpå hade hon det hemma, kunde beskåda och prova det af hjärtans lust, för att kanske nästa dag, nästa vecka eller nästa månad lämna det tillbaka. Betalning fordrades ej och gafs ej. De stora "husen" äro liberala.

Någon gång kunde hon förrira sig upp till "La Samaritaine" — de hade occasion på onsdagarna — eller "Le Louvre" — de hade tisdagarna — ty det var ju nyttigt att vidga sin erfarenhet och synvidd en smula. Men mest tyckte hon i alla fall om "Bon Marché". Man är ju individuell och har sina små svagheter! —

Så hade hon sin musiklektion hvarje torsdag och därefter visit med thy åtföljande déjeuner hos "grande-tante", som fordrade sin veckouppvaktning och med hvilken man måste stå väl, efter som Claire en gång skulle få ärlva henne.

Vidare var det besök i mässan hvarje onsdags- och söndagsmorgon. Och så bikten emellanåt.

En smula monoton skulle måhända veckan, sådan som den artade sig för lilla Claire, synas en flicka från nordligare regioner, där det blifvit axiom att kvinnan så väl som mannen skall ha sitt arbete, sin sträfvan och sitt verk i lifvet. Men Claire var på det hela taget nöjd och i allmänhet glad och munter. Sorger hade hon ju inga. Bekymmer för framtiden ej heller. Grande tante hade sört för den delen. Cher père skulle sörja för resten — det vill säga se ut en lämplig man åt henne i sinom tid.

Medan hon väntade på detta, ägnade hon sig plikt-troget och graciöst åt det arbete som lifvet än så länge gaf henne: att hålla hemmet i lilla gårdshuset prydligt och hemvarmt samt att sköta om småfåg-larna.

Fem stycken voro de. Ett par kanariefåglar, ett

AMERIKANSKA
SUFRAGETTER

starta en 150 eng. mils
fotvandring från New-
York den 16 dec. såsom
en demonstration för
kvinnlig rösträtt.

Efter fotografier.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Våra bilder visa: öfverst starten från Newyork och nederst en efter ett tämligen kortvarigt försök uttröttad deltagarinnan, mrs Oliver Schultz, som med synbar tillfredsställelse föredrager att styra sin mans bekväma automobil. Hans oförställda glädje att se sin hustru spara från en oöfvervinnelig strapats måste man sympatisera med om ock ej med det ansiktsuttryck den gifvit.

par grönsiskor och så en liten papegoja, argstint och envis, i grön fjäderkostym men med rödt bröst och en röd tofs på hufvudet. De där togo minsann mycket tid, både att hålla rent hos och att språka och jolla med. Kanariefågarna voro Claires favoriter, i synnerhet den lilla honan. Hon var så tam och lydig, så söt i sin ljus-ljusgula dräkt och sina små klara, kloka ögon. Pipiona Canaria hette hon och var arlesiska till börd. Monsieur hade köpt henne själfva påskdagen nere på torget framför Hôtel Dieu af en gammal blind provençal.

Hannen, Pipi, kunde vara oersonlig nog ibland, ilsken, afundsjuk, snarstucken, både mot sina medborgare i burén och mot själfva mademoiselle Claire. Han kunde visa humör öfver maten han fick t. ex. och äfven öfver väderleken. Kyla tyckte han inte om. Papegojan hade en stor förmåga att kunna reta upp honom. Men Pipiona var alltid snäll och lugn, aldrig krånglig eller odygdig.

Mademoiselle Claire brukade låta dem flyga ut i rummen en stund hvarje dag, ty det var nyttigt för dem att få pröfva och öfva vingarna, äfven att kraftigare få in luft i de små lungorna än då de hopade mellan sina pinnar endast.

De visste så väl, då de skulle in igen i sin vackra bur. Då Claire hvisslade och viftade med näsduken åt dem, betydde det att frihetstiden var tilländalupen, och då flögo de alla lydigt, måhända efter några hastiga flyghvarf rundt taket eller några hvinande tag fram och åter genom våningen, in bakom sitt hvita galler. Mademoiselle Claire hade all heder af deras dressyr och uppförande i det fallet. Och hon höll af sina små undersåtar varmt och innerligt.

* * *

Det hade varit ganska tomt vid "lilla bordet" ett par dagar.

Där var egentligen bara de små kineserna nu och så ett par stela engelsmän och två tyska unga damer. Claire hade haft besvärligt att hålla "stämmningen animerad". Engelsmännen och tyskorna sågo

å ömse håll ut, som om de suttit i nya för trånga kläder från topp till tå, i synnerhet då de växlade några enstaka fraser med hvarandra. Och de små kineserna gjorde gång på gång min af att vilja öppna privatsamtal sins emellan på kinesiska. Mademoiselle Claire måste nästan bli sträng mot dem. De voro ju här för att lära franska och hade alls ej tillåtelse att hemfalla åt nationalism under måltiderna. Efter dem — därnere i bersån — det kunde nu ingen hjälpa! — — —

Men så en dag blef det plötsligt åter fullt hus och luft i luckan. Där kom en hel rad unga svenskor, långa, ljusa, gladynta, med öppna ansikten och klara röster.

De sågo på allt och alla med nyfikna, intresserade ögon, resonerade ogeneradt med hvarandra på sitt eget språk och skrattade, högt och klingande. Hela den lilla salen fylle de med lif och munterhet.

En herre följde dem åt. Just lika sina damer var han, fastän ännu längre, ännu kraftigare och ännu mera högröstad. De små kineserna betraktade de nykomna med ett förstulet men lifligt intresse, med beundran men också en viss afundsjuk illvilja, omöjlig att tillbakatvinga.

Första dagen efter de nyas ankomst måste mademoiselle Claire tåla en babelsk förbistring i sitt lilla kungarrike. Svenska, kinesiska och tyska blandades lifligt med den rådbräkade franskan. — Engelsmännen tegeo bakom sina brillor! — Men redan den nästa hade hon fått in bättre pli och lyckades genomdrifva en något så när ordnad och gemensam konversation.

Svenskorna voro fulla af energi och åskådningslusta. De ville se och se, frågade om allt möjligt, om gator och stadsdelar och muséer, om kyrkor, de stora modehusen och om Paris' historia. Om Montmartre först och främst och de stora variétéerna, Moulin Rouge, La Cigale, Moulin de la Galette. Naturlivet ville de se, Paris' nattlif. Och så rådslogo de med sin manlige följeslagare om hvart de skulle gå den kvällen och den nästa och den nästa.

Mademoiselle Claire satt och såg på dem, hennes

stora, drömmande ögon blefvo så mörka och så kloka. Något af förundran och — en liten smula — förakt kom det i dem.

Hvad nordboflickor äro lustiga, tänkte hon. Alla intressera de sig för kokotterna! Alla ska de se Mortmartre och nattlivet! Det är så gifvet och klart. Men inte är *det* för *dem*!

För kvinnor ha de där etablissementen minsann ej kommit till.

Inte *en* skandinavisk kvinna, gammal eller ung, stor eller liten, gladynt eller allvarsam, kunde hon minnas som ej börjat tala om nattlivet, och om att *det* måste hon se för att kunna säga att hon sett Paris.

Var då Paris ej annat? — Var *det* det intressantaste, det mest karaktäristiska för hennes vackra stad? Hon själf hade aldrig sett det. Hade aldrig haft en tanke eller ens skymten af en åstundan ditåt.

Nej, underliga voro de nordiska kvinnorna, det var då säkert!

Som till hälften män sågo de här ut också nu, tänkte hon, med sina klara pannor, sina stora händer och kraftiga axlar och halsar. Men vackra voro de, det kunde inte förnekas. Intressanta, upplifvande, intelligenta.

Hon hade så mycket att se på och syssla med vis å vis dessa fem präktiga svenskor, att hon rent glömde bort den sjätte, mannen, de fems beskyddare under resans faror och i detta modärna Babylon.

Men han satt i stället och iakttog lilla mademoiselle Claire med ögon, öron och alla sinnen. För honom var det hon som var ett intressant fenomen och inte hans glada kusiner, hvilka han "kunde på sina fem fingrar".

Den lilla späda, finlemmade fransyskan med sitt hvithyllta barnansikte och sina stora, kloka ögon med den lätt korrigerande, gammalförståndiga blicken i, blef strax till det intressantaste i Paris för honom. Variétéerna — dem hade han ju sett, dit hade han att enligt löfte introducera sina kvinnliga följeslagare, men inte gick han dit för sin egen skull inte. Så rasande dyra voro de också, ty man ville ju inte ta "promenoir" som bjöd den billigaste entrén. Och så måste man dricka champagne, då det led fram på småtimmarna. Champagne var godt, bevars, men tusan så dyrt. Till och med här, nedrigt nog, i champagnens eget land.

Han kom direkte från studierna, Ivan Holm, hade just slutat sin licentiat. Och kusinerna hans hade slutat sina respektive kurser på lärarinneseminariet, tekniska skolan, gymnastiska centralinstitutet. Då passade det ju briljant att de slogo följte på en några veckors hvilo- och rekreationstur.

Han för sin del hade arbetat intensivt och koncentreradt, tänkte därför inte alls "turista" nu, inte en enda smul. Flickorna fingo sköta sig bäst de ville. Inga muséer, inga arkitektoniska eller kulturella celebriteter af något slag ämnade han förta sig på. Möjligen ett och annat lustslott utanför Paris kunde ju löna mödan besvärja sig för. Eljest ämnade han hvila bara, njuta af Parissommaren, af blomsterprakt och härliga Seine-perspektiv, men utan tankeanstängning och Baedekerföreläsningar. Han ville gå och dra på gatorna, långsamt och indolent, sitta och hänga från déjeuner till middag på en bänk i Luxembourgträdgården, höra på fågelsången och titta på studenternas och de små grisetternas älskog. Eller fara i en droska — bilerna gingo för fort för hans nuvarande temperament — genom Champs Elysées ända bort till — och vidare fram igenom — "le Bois".

Att försjunka i beundran och studium af lilla ma-

demoiselle Claire passade förträffligt ihop med han hvilo- och njutningsprogram.

Han tyckte hon var lik en liten fågel, så lätt, så mjuk, så snabb och graciös i sina rörelser. Det lilla runda huvudet, ögonen, den smala halsen och det litet skrämde uttrycket som kunde komma fram i hennes ansikte ibland. Som en fågel var hon, en sydländsk, främmande, snärjande liten fågel. Eller möjligen som en liten svala därhemifrån. Han tyckte så mycket om svalor.

Nej inte det heller. Det gick inte alls, då han tänkte närmare efter, att få in henne i den nordiska faunan. Hon var fransysk alltigenom, speciellt parisisk. Både till sitt yttre och sitt inre.

Ivan Holm gjorde förvånande snabba framsteg i franska. "Men det var kanske på det hela taget inte så märkvärdigt och intet att beundra!" tröstade honom de älskvärda kusinerna. Ty dels hade han ju varit i Paris förut en gång och dels pratade han ju ständigt, så godt som oafbrutet med mademoiselle Claire, lade helt och hållet beslag på henne vid både déjeuner och diner. *De* fingo underhålla sig med kineserna och engelsmännen, och *deras* franska var — Hm! — — Näja, det var väl bäst och ädlast att vara öfverseende. Den som sitter i glashus skall inte kasta sten, heter det.

Så hade då mademoiselle Claire till sist kommit att märka äfven den sjätte af "den nordiska plutonen", som de kallade dem därinne i boggienvagnen. Och hon började finna äfven honom intressant, intelligent, upplifvande. Ja, allt det där i ännu högre grad än hans kvinnliga följeslagerskor.

Han var bara så förskräckligt, skrämmande lång för henne som var så liten. Hon tyckte bäst om honom, då han satt, ty då kunde hon se på honom utan att behöfva luta huvudet så tröttande långt bakåt.

Det blefve allt ledsamt, då de reste! tänkte lilla Claire. Sedan hade hon bara kineserna igen. De voro ju bra för all del! Lagom långa, lustiga och till ögonbrynen fyllda af beundran för henne. Men — så grufligt fula voro de också! Så gula i hyn och så skrumpna, så odrägligt svarta i hår och ögon!

Claire såg tankfull på Ivan Holms öppna, friska ansikte, markerade härfäste och glada, blåa ögon och suckade litet.

Doktor Holm hade vågat sig in midt på blanka förmiddagen i "familjens" privatvåning i lilla gårds- huset. Han satt där just nu och drack té tillsammans med lilla mademoiselle Claire och språkade om allt mellan himmel och jord på det mest ogenerade och hemmastadda sätt och njöt ofantligt af stunden och lifvet.

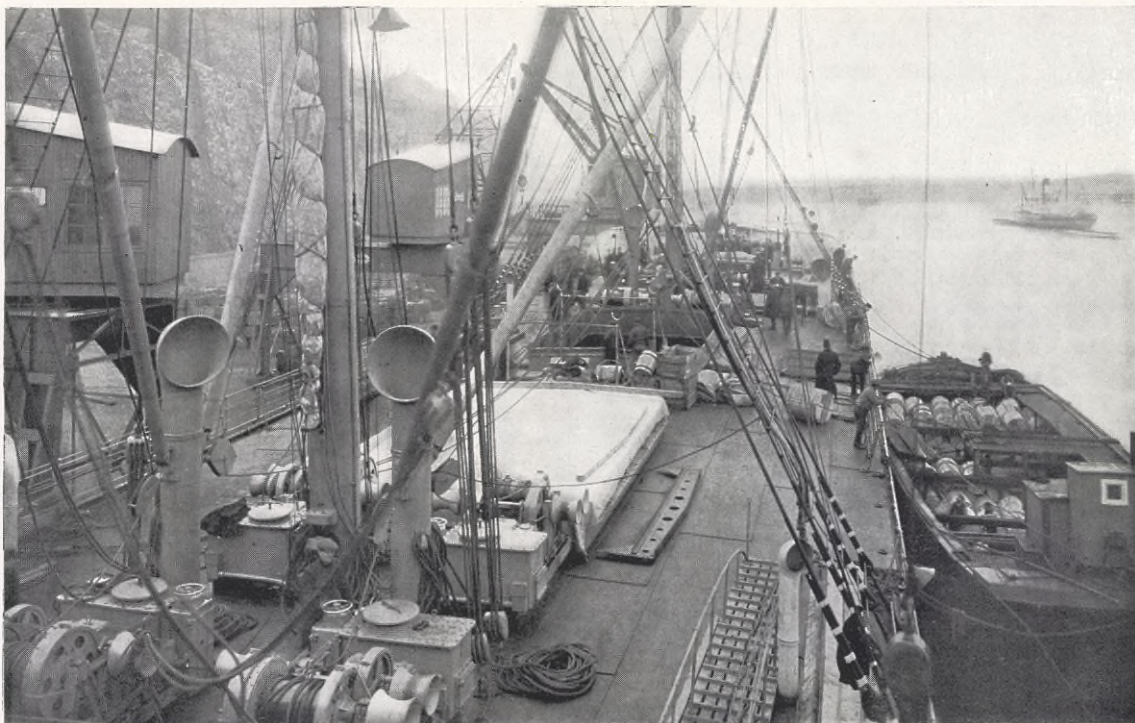
Hon kände det ej så, var ej så säker och nedlåtande "van" som däruppe i lilla salen. Hon kunde ju ej vara så oartig och be honom gå, fastän de sutto här på tu man hand, utan "förkläde", ej alls comme il faut. Men hon kände sig, som om hon gjorde någonting oerhördt, som om hon trotsade all moral och alla lagar, bröt med gamla fördomar och inträdde i ett nytt, glittrande, men farligt frihetens rike.

Det var enerverande roligt.

Dock blef hon glad och lättad till sinnes, då hon plötsligt hörde den stora porten åt gatan smälla igen och upptäckte mademoiselle Brita — en af kusinerna — som kom utifrån.

Claire gick strax fram till fönstret och gjorde tecken åt henne att komma in, skyndade därefter gladeligen efter ännu en tékopp.

Hon hade med ens blifvit sig lik igen, lugnt gläd- tigt, världsvan och lillgammalt behärskad, var åter värdinnan, den som hade att hålla konversation och

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm.-Gbg.

"SUECIA", SVERIGES FÖRSTA MOTORFARTYGG FÖR OCEANFART, anlände på sin första resa från leveransorten till Stockholm den 22 december. Det ytterligt moderna fartyget, af hvilket vi i föregående nummer lämnade bilder — af dess yttre samt af maskinrummet — var föremål för utomordentligt intresse. Det drifves af två åtta-cylindriga Diesel-motorer af 4-taktsystemet om vardera 1100 hästkrafter. Rederiaktiebolaget "Nordstjärnan", "Suecias" ägare, har hos samma firma beställt ytterligare tre fartyg af samma cert att levereras med 6 å 7 månaders mellanrum och samtliga afsedda för La Platalinjen.

stämning uppe och korrigerar om så behöfdes, vänligt och graciöst, uttal och grammatik.

— Vi ska gå på Moulin Rouge i kväll, utbrast Brita, då hon väl installerat sig i fåtöljen och klapade förtjust händerna. Ändtligen har Ivan lofvat gå med! Så *roligt* det skall bli! — Har *Ni* varit där, mademoiselle Claire? — Inte! — — Ah, men följ då med oss i afton!

— Ja, följ med, dyra mademoiselle Claire! tog Ivan Holm i. Beundrade och högaktade! Följ med, följ med!

Lilla Claire smålog och skakade på hufvudet.

— Nej, nej det passar sig inte. Far och mor skulle inte tillåta —

— Ah, i vårt stadiga och skyddande sällskap! — Vi supera på Moulin Rouge, men gå sedan vidare. De där ställena får man lof att omväxla, annars bli de tråkiga. — Ni ska få se, vi ska roa oss bra. Vi ska lära Er ändtligen känna Ert Paris.

Men hon skakade fortfarande på hufvudet och började se allvarsam ut. Så kom "madame". Då började man tala om annat.

Om det nu var detta djärfva förslag som mäktade väcka till lif det lilla af, opposition som fanns i mademoiselle Claires natur, eller det var detta att hon vågat ta emot monsieur Holm i en tête-à-tête, eller helt enkelt ett par veckors samvaro med de frigjorda svenskorna, alltnog, efter den där förmiddagststunden kände sig lilla Claire mycket orolig och missnöjd, kände det plötsligt som om hon vore insatt i bur, men en bur där dörren aldrig öppnades, aldrig skulle öppnas.

Hvarför kunde inte hon också få längta ut? Hvarför kunde inte hon som andra vilja ha lifserfarenhet, se andra sidor af samvaron människorna emel-

lan och världen än här i det korrekta familjepensionatet? Hvem kunde veta, om hon komme att gå den väg föräldrarna utstakat för henne?

Hon kände sig hägad för att ogilla och opponera sig mot allt just nu.

De spelade bridge uppe i salongen som vanligt efter middagen den där kvällen. Men då klockan slagit tio försvann "den svenska plutonen", glittrande glada, med ystra blickar, lysande af förväntan och odygd.

Mademoiselle Claire smög sig ut i tamburen för att se dem passera, insvepta i sina mjuka aftonkappor med frasande siden inunder och stora plymhattar på de ljuslockiga hufvudena. Hon stod i trappan och vinkade åt dem. Ivan Holm försökte i det sista en övertalning. Hon log emot honom, ett ve-modigt, trött litet leende.

Om han lyft henne på armen nu, tänkte hon, och sprungit ned för trappan med henne, ut till den väntande bilen. — Oh, det skulle hon haft lust för! — Stängd och inburad var hon! Hur skulle hon komma loss och bli fri? — Hon längtade ut — bort — nu i afton.

Då ropade de åt honom därnerifrån, att han skulle skynda sig. Han hade stått och hållit Claires lilla varma hand i sin och väntat på att få höra hennes spotska "nej". Nu tryckte han hastigt en kyss på de smala fingrarna, hviskade ett ömt "au revoir" och ilade så utför till de väntande och ifriga flickorna.

Claire dröjde en stund, lyssnande efter de glada rösterna. Sedan gick hon långsamt, trött och surmulen, ned för trapporna, sneddade tankfull öfver den lilla gården, där ett par af kineserna ännu sutto och språkade under den röda lyktan, och gick så

in i gårdshuset — buren som höll henne fången och aldrig skulle lämna henne dörren öppen. Förän man kom för att hämta henne till kyrkan, till vigseln — eller begrafningsmässan! — —

Hon hade en orolig natt, den lilla Claire, med dålig sömn och en massa pockande, disharmoniska tankar och känslor.

Så försöf hon sig också grundligt nästa morgon. Men då hade hon kommit i annan stämning, den vanliga lugna, likgiltiga. Lifvet var nu en gång sådant det var, resonerade hon. För en så här, för en annan så där. Hvad kunde *hon* göra åt det? — Ingenting. — —

Hon gick och torkade damm inne i salongen, klädd i ljusblå morgonklädning med en förtjusande spetsfichu draperad graciöst kring halsen, ännu då det började lida fram emot ett, frukosttiden. Hon ämnade ej dejeunerera däruppe i dag, gjorde sig därför ingen brädka. Det runda salongsfönstret stod öppet, solskenet låg in i den prydliga lilla salongen, sommarvinden lekte lätt med spetsgardinen, det doftade friskt från den nyspolade gården, då och då kom äiven en söt, angenäm lukt från den rikblommande resedarabatten.

Den stora porten hade nu i en halftimmes tid slängt ett i ett. De började samlas till dejeunern alla pensionärerna som varit ute i staden på morgonen.

Plötsligt fick Claire syn på mademoiselle Brita Holm, och då kunde hon inte motstå. Trots morgontoiletten sprang hon fram till fönstret och ropade åt henne att komma in ett tag och berätta. Hon ville höra hur de haft det i går. Eller rättare: i natt.

Mademoiselle Brita var sig ej rätt lik denna morgon. Blek och trött och allvarsam såg hon ut. Hvad skulle nu det betyda?

Lilla Claire slog sig ned på en taburett. Fräsch och sval var hon som vanligt, och de stora, drömmande barnaögonen sågo i dag så undrande och oskyldiga omkring sig. Hvad visste eller anade de om världens villor och lockelser eller om missnöje och oroliga tankar?

— Eh bien! Berätta då! började hon. Hvar var ni? Hur var det?

Men mademoiselle Britas svenska lynne förnekade sig totalt i dag. Med ens tog hon upp sin näsduk ur kappfickan och brast i gråt.

Claire satt där häpen och frågande, litet smått skadeglad innerst inne.

— Ah fy! Ah fy! brast flickan ut mellan snyftningar. Att kvinnor kunna vara sådana! Hvad jag afskyr och föraktar dem, dessa fransyskor — —

Lilla Claire blef vit i ansiktet och rak i ryggen. Hennes min var en förolämpad drotnings.

— Förlåt lilla Claire, skyndade den andra fram med. *Ni* är inte så. Och många, många med er af detta lands döttrar, dess bättre. Men hvarför skall det vara sådana ytterligheter? Ah, om ni bara kunde ana! Aldrig, aldrig, *aldrig* vill jag se det mera!

— Hvad hade ni där att göra! sade lilla Claire kallt och ordnade med spetsfichuen på sin klädning.

— Ah, man är ju nyfiken — vetgirig vill jag säga. Och inte kan man tänka sig att det skall vara *så* där. Har ni aldrig känt lust att komma ut och se och förnimma? Lära känna lifvet och alla dessa tusen olika slag af människor?

— Jag ser ju af så många slag här i pensionen, sade Claire snusfornuftigt och med en aning till ironi röst.

— Ja, det är kanske det. Jag har inte kunnat sofva en smul, bara tänkt — och känt — sett dem för mig. Det är ett gräsligt lif! Hemskt! — — Så skriande synd om dem!

— Inte sofva för kokotternas skull! Synd om dem! Claire höjde ögonbrynen och ryckte på axlarna. Hur paradoxalt! tänkte hon. Nyss grät svenskan af afsky. Nu var det synd om dem — de där! — Har ni då inte af "ces dames" i Sverige? frågade hon litet öfverlägset.

— Jo-o. Men — inte så. Brita reste sig modstulen, stoppade ner näsduken igen och höjde hufvudet. Nu måste jag gå.

Claire hade så gärna velat fråga hvad monsieur Ivan sagt och tyckt. Men herre gud, det gjorde hon naturligtvis inte. Då skulle han väl strax trott hon vore mer än intresserad.

— Hvad det var väl att inte ni var med, lilla Claire, sade Brita och gick ut i tamburen. Ni skulle säkerligen tålt det ännu mindre än jag. Ni må tro, det kände vi alla, fast ingen sade det. Mer än Ivan.

Lilla Claire följde med ut i tamburen, där den stora hvita fågelburen stod på sitt bord. Hon kände sig så glad och nöjd, gladare och nöjdare till och med än före den där lilla missnöjespersen i går. Hon språkade nu vänligt och munter med Brita för att få henne i jämvikt igen till frukosten. Fåglarna skulle just ha sin fritimme nu. Claire lät Brita se, hur glada de blefvo, då hon öppnade den stora galleggrinden och lät dem hoppa ut i rummet, den ena efter den andra.

Hvinande, kvittrande foro de af, in i salongen strax. Pipiona Canaria kom sist. Hon satte sig på dörrtröskeln, lade hufvudet på sned och såg på sin matmor med sina klara, kloka små ögon. Kvittrade till, nickade med hufvudet upp och ned några gånger och flög så direkt in i salongen. Där hörde de henne kvittra och flaxa, skrika till, hvissla. Om en liten stund kom hon ut i förrummet igen, slog sig ned på tröskeln in till buren och såg åter på sin matmor, medan hufvudet lades på sned än åt ena sidan, än åt den andra.

Med ens kom Claire ihåg. Fönstret — fönstret stod ju öppet därinne. Ah!

Hon ilade ditin, men fåglarna voro redan utflugna. Rummet var tomt. Högt uppe i det blå skulle hon ännu kunna skönja Pipis lilla gula, sjungande person, men i sin sorg och bestörtning brydde hon sig ej om att speja efter honom.

— Oh mon Dieu! — Oh mon Dieu! jämrade hon sig. Borta äro de! Alla fyra! Oh, mina små fåglar! Mina! Mina!

Om en stund kom det lugnare:

— Stackars små kräk! Värst för dem själfva blir det. En säker död gå de till mötes, om ingen lyckas fånga in dem, och så bli de än en gång utbjudna till salu där nere på torget framför Hôtel Dieu. — — Men du, Pipiona, chérie, hvad jag *älskar* dig, du lilla förståndiga, trogna hjärtegull! — Pipiona Pipiona! Mignonne! — —

Lilla Claire var så rörd, att tårarna kommo fram under de långa ögonhåren. Det var som om fågeln förstätt hennes tilltal. Hon kvittrade förtjust och nickade och vickade själibelåten och lycklig på sin tröskel. Så hoppade hon in i buren och upp på sin vanliga pinne.

— Förståndig du! *Klaka* lilla Pipiona! hviskade Claire, medan hon ännu helt rörd stängde burgrinden. Af dig skall jag ta lärdom. — Madonnan själf vill lära mig, har sändt mig ett vittnesbörd. Oh, detta blir att minnas till bikten! — Maria vare välsignad!

* Data här nedan.

G. O. PEYRON.
Friherre. Öfverstekammarherre.
Generallöjtnant.—Helsingborg.
85 år 5 Jan.*

E. H. BEHM.
Godsegare. V. Häradshöfding.
Sickelsjö, Arboga.
70 år 18 Dec.*

J. M. F. T. BRING.
Domprost. — Linköping.
50 år 1 Jan.*

C. BERG.
F. d. Rev.-sekr. Direktör. —
Stockholm. 50 år 28 Dec.*

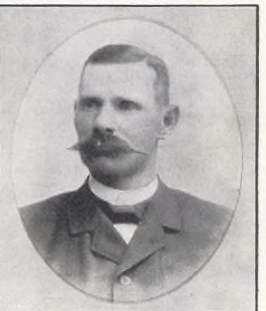
G. A. A. KUYLENSTIERNA.
F. d. Handlande. F. d. Disponent.
Stockholm. 85 år 2 Jan.

C. A. H. PETERSSON.
Handlande. — Stockholm.
75 år 26 Dec.*

C. A. NYSTRÖM.
Fabrikör. Rådman. — Tors-
hälla. 50 år 29 Dec.

J. A. ANDERSSON.
Handlande. Komm.-ordf. —
Lena. 50 år 21 Dec.

K. J. LUNDVALL.
Godsegare. F. d. Kommunalman.
Stockholm. 80 år 29 Dec.

K. HESSELGREN.
Fröken. Nyutnämnd Yrkesin-
spektis. — Stockholm.*

C. G. SPRINCHORN.
Kapten. — Göteborg.
50 år 3 Jan.*

P. E. LINDSTRÖM.
Lasarettsläkare. Med. hed. d:r.
Gejle. 50 år 14 Dec.

GUSTAF PEYRON. F. v. stats-
råd och chef i K. Landt försvars-
dep. 87—88; generallöjtnant 92; i
res. 96; öfverstekammarherre 99;
Ridd. o. komm. af K. Mts O Tagit
en synnerligen framstående del i
Helsingborgs kommunala angelä-
genheter. Biografi o. hels.-portr.
årg. VII:16

HERMAN BEHM. Stud.-ex. 62.
hoir.-ex. 70, v. häradshöfd. 73. Eger
två tredjedelar af Sickelsjö gods
i Örebro l. Led. af komm.-st. se-
dan 78, ordf. i styr. i Hjelmarens
o. Kvismarens Sjösänkn.-bol., led.
af länets skogsvårdsstyr., led. af
styr. i länets Hyppol.-fören., led. af
styr. i länets Museum; v. ordf. i
Hushålln.-sällsk. ordförande i land-
stinget. Led. af Riksd. F. K. 87—12;
led. af konst.-utsk. 89—12 med un-
dant. I 03 då han var led. af Banko-
utsk. Led. af K. Landtbr.-akad.

THEOPHIL BRING. Stud.-ex. 80.
fil. kand. 84, prestex. o. prestv. 87

N. FORSBERG.
Historiemålare. — Helsingborg.
70 år 17 Dec.*

J. SVANBERG.
Sekreterare v. K. Teatern. —
Stockholm. 60 år 25 Dec.*

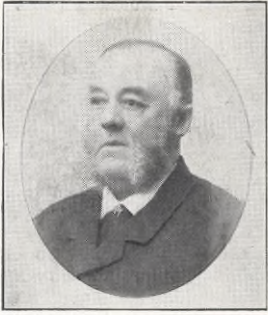
komminister i Sala stad 93, teol.
ass. v. Upsala Univ. 02, domprost
i Linköping sedan 11. V. praeses
i domkapitlet 11, själfskr. medlem
o. vald v. ordf. i folkskolestyr. 11;
inspektör i folkskolesem. 11, ut-
sedd praeses v. stiftets prestmöte
12. Ordf. i stiftets teol. sällskap,
ordf. i Link. K. F. U. M., ordf. i styr.
i Sundbergska stift. Fr. trycket
utg. större o. smärre skrifter af re-
lig. inneh.

CARL BERG. Stud.-ex. 81, hoir.-
ex. 86, v. häradshöfd. 89, fiskal i Sv.
hoir. 96 ass. 98, rev.-sekr. 04, exped.-
chef i Just.-dep. 05, sekr. v. för-
handl. i Karlstad 05; Riksbanksfull-
mäktig o. 2 dep. 07—10, led. af styr.
i Postbanken 10, led. af bankkomm.
08 o. sparbankskomm. af år 10. Led.
af styr. i Stockholms Hand.-Bank
sedan 12, af styr. i Lifförsäkr.-a.-b.
Balder sedan 02. Verkst. dir. i Sv.
Trävaruexp.-fören. o. i Sägverks-
förb. 12.

* Data här nedan.

S. J. HAMBERG †.
Grosshandlande. — Hernösand.
F. 26. † 23 Dec.*

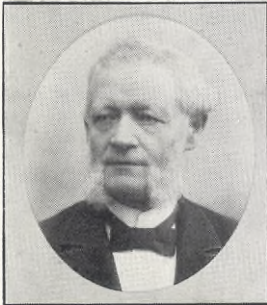
B. O. A. J. RAMSAY †.
F. d. Godsegare. — Stockholm.
F. 32. † 19 Dec.

P. LARSSON †.
Bruksegare. — Thorskog.
F. 33. † 22 Dec.*

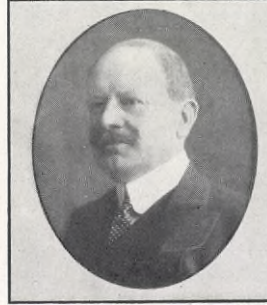
C. A. WÅGE †.
F. d. Godsegare. — Motala.
F. 49. † 10 Dec.*

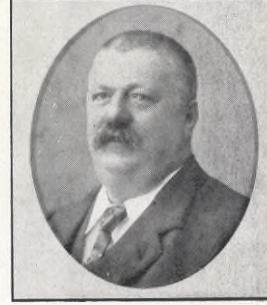
C. N. WESTMAN †.
F. d. Stat-inspektör o. stads-
fullm. i Lindesberg. — Sunds-
vall. F. 28. † 11 Dec.

H. H. VON SCHWERIN †.
Friherre. Fil. Dr. Professor.
Lund. F. 53. † 18 Dec.*

C. A. G. AKRELL †.
Major. — Stockholm.
F. 58. † 17 Dec.

B. V. A. SVANBOM †.
Fabrikör. — Stockholm.
F. 63. † 7 Dec.

HJALMAR PETERSSON. Sedan 68 handlande i Stockholm. Ord. i Stockholms Specierhandl.-fören. under många år. Led. af Stockholms stadsfullmäktige 94—98. Sed. många år fattigvårdsdir. i Jak. o. Joh. förs.

KERSTIN HESSELGREN. Skolkökslärarinneex. i Sverige 96, i Tyskland 97, under en följd af år skolköksföreståndarinnan v. Sällsk. f. folkundervisn. främjande högre folkskola i Stockholm; efter några års utländska fackstudier assistent i Stockholms stads helsevårdsnämnds bostadsinspektion 06—09; därefter stadens skolköksinspektis och i dagarne utnämnd till yrkesinspektis — Sveriges första kvinnliga yrkesinspektör. Under många år föreläsare i. Folkbildnings- o. fattigvårdsförbundet samt ledare af Centralförbundets sociala utbildn.-kurs.

CARL SPRINCHORN. Stud.-ex. 82, afg. ex. fr. Teknol. högsk. 86, militärex. s. a., löjtn. i V. o. V. — byggn.-kåren 91, kapten 01. Tjenstg. v. Stat. o. ensk. jernv.-byggn.; verkst. dir. o. chef i Borås—Älvesta jernv. sedan 99, för Göteborg—Borås jernv. sedan 03. Led. af Gatu- o. Vägförvalt. 05, led. af Vattenverksstyr. 06, af styr. f. stadens Begravn.-platser 07, af styr. f. Säröbanan 08.

NILS FORSBERG. En af vårt lands främste målare, särskildt bekant för sin stora duk "En hjältes död", nu a Nationalmuseum, o. för hvilken han å Parisersalongen 88 erhöi den sällsynta och för en svensk konstnär unika utmärkelsen med 1 kl. medalj; Göteborgs museum eger en annan berömd jätteduk af hans pensel: "Gustaf Adolfs före slaget vid Lützen". Äfven genre- o. porträttmål. Biografi o. helsidesportr. i ärg. II: 22.

JOHANNES SVANBERG. Regissör i Stockholm o. Göteborg till 96; sedan sistn. år sekr. v. K. Teatern o. sedan 98 jemväl dess kassör. Utgitt

vit teaterhist.-arbeten. En af stiftarne af Svenska Teaterförbundet (94), dess sekr. till 03, samt en af grundarne af Musikhistoriska museet o. dess sekr.; en af stiftarne af Sveriges Teaterhistoriska samfund.

HUGOLD VON SCHWERIN †. Stud.-ex. 71, fil. dr. 84, docent i geografi o. statskunskap v. Lunds. univ., e. o. professor derst. 97. Företog 85—87 en forskningsresa i Centralafrika, särskildt i de okända trakterna kring Kongoflodens mynning. Kongostatens generalkonsul i Sverige, Norge o. Danmark 87. Utg. geograf. o. antropolog. arbeten.

SVANTE HAMBERG †. Öfvertog sin faders handelsrörelse 49; deleg. i Forss a.-b., Bjästa m. fl. industriella företag samt styr.-led. i ett flertal af dem. Ord. i Hernösands rådselkammare 54—62, stadsfullmäktig 62—80 o. 85—89, landstingsman 62—66. Led. af Riksd. F. K. 73—76 led. af banko- o. bevilln.-utsk. Mångårig led. af styr. f. Hernösands E. Bank, Norrl. Assuransfören., mångårig ordf. i Norrl. hypot.-fören., i länets lasarettsdirektion, i hospitaldirektionen, Navig.-skolestyr. m. fl.

PETTER LARSSON †. Egnade sig först åt spannmålshandel i Ga Lödöse, inköpte 67 Thorskogs jernbruk, hvare han anlade mek. verkstad o. skeppsvarf, hvilka etablissement uppröfvos till en betydande omfattning. Inköpte 93 sät. Ström med vattenfall, bildade Inlands Pappersfabr. i hvare styr. han ingick. Mångårig komm.-ordf. o. landstingsman.

CARL VICTOR WÅGE †. Inneh. på sin tid egendomar i Öster- o. Västergöt. Mångårig kommunalman, stadsfullmäktig i Skeninge. Senare är bosatt i Motala.

MEDDELANDE
till H. 8. D:s Medarbetare.

Skönlitterära bidrag,

hvilka städe i tur och ordning snarast granskas,
HONORERAS HÄDANEFTER OMEDELBART
EFTER ANTAGANDE eller returneras i motsatt
fall derest 20 öre porto åtföljt manuskript :: ::

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG

Redaktionen.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

INNEHÅLL

Grefve Fredrik Wachtmeister (helsidesportr. o. biografi). — Prins Carl afgår som kavalleriinspektör. — Generalmajor G. A. Nyblaus utnämnd till kavalleriinspektör. — Lotten v. Kræmer †. — En donation af C. F. Liljewalch j:r. — Varnhems klosterkyrka. — "Suecia" i Stockholm. — Bombattentatet mot Indiens vicekung. — Grufolycka. — Flygning öfver Medelhafvet. — Suffragetter på vandring. — Balkankriget. — En lektion i trolleri af Hasse Z. — Pipiona Canaria. Af Ulla Linder. — Veckans porträttgalleri.